

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Тетерич Н.В., Сушаріна І.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

economica@ukr.net

Наразі проблема професійної адаптації набуває першочергового значення в групі проблем успішної професіоналізації провізора, вирішення якої значною мірою сприяє уникненню таких негативних явищ, як нестабільність фармацевтичних кадрів, їх плинність та повільне зростання професійної майстерності фармацевтичного працівника.

Саме тому соціальна реальність сьогодення потребує більш компетентного підходу щодо підбору, навчання й розміщення фармацевтичних кадрів. Це дозволяє розглядати адаптацію сучасного провізора не тільки як основу соціалізації у сучасному суспільстві, але і як необхідну умову успішного оволодіння професійними навичками фахівця у професійному середовищі.

З метою визначення показників, що впливають на процес адаптації фармацевтичних фахівців, нами було проведено комплексне опитування провізорів 10 аптек різних районів м. Харкова за методикою Маклакова, яка визначає рівень особистісного адаптивного потенціалу (ОАП). До опрацювання нами було прийнято 30 опитувальних листів. Зауважимо, що належний рівень ОАП сприяє накопиченню адаптаційних ефектів фахівця; сприяє формуванню адаптивних перетворень у робочому середовищі та переходу кількості придбаних навичок у якісні властивості.

За результатами проведеного дослідження рівня ОАП нами було встановлено наступне: 40% опитаних легко адаптуються до нових умов професійної діяльності, швидко входять у новий колектив, і адекватно орієнтуються в будь-якій ситуації, швидко виробляють стратегію своєї поведінки, не є конфліктними та володіють високою емоційною стійкістю; 30% респондентів володіють середнім рівнем емоційної стійкості. У них цілком

можливий прояв агресії і конфліктності. Зазначені працівники вимагають індивідуального підходу та коригувальних заходів з боку керівників аптечних закладів та залучення додаткових фахівців – психологів; 30% респондентів мають низький рівень емоційної стійкості, який може зумовити нервово-психічні зриви. Ці фахівці володіють низьким рівнем нервово-психічної стійкості, здатні до конфліктних ситуацій та можуть допускати асоціальні вчинки.

За результатами проведеного дослідження вважаємо доцільним запропонувати напрямки щодо підвищення процесу адаптації фармацевтичних фахівців у робочому середовищі, які передбачають активну позицію особистості фахівця у професійній діяльності, чіткого усвідомлення фахівцем свого соціального статусу і пов'язаної з ним ролевої поведінки.

До них відносяться: оцінювання керівником потенціалу нового співробітника відповідно до його віку та стажу трудової діяльності та прогнозування терміну пристосування нового співробітника на кожній стадії адаптації; застосування змістовних складових у процесі адаптації фармацевтичних працівників. Слід виходити з того, що соціально-психологічна адаптація – це процес включення фармацевтичного працівника у новий трудовий колектив аптечного закладу, психофізіологічна адаптація – сприяння процесу пристосування фармацевтичного працівника до умов праці в аптеці, режиму праці і відпочинку на робочому місці та соціально-організаційна адаптація – сприяння процесу пристосування фармацевтичного працівника до фармацевтичного середовища.

Також важливими факторами адаптації до фармацевтичної діяльності є економічні (аналіз показників результативності трудової діяльності фармацевтичних працівників); психологічні (проведення тестування з молодими фахівцями; застосування психологічних тренінгів; аналіз мотивації до трудової діяльності; оцінювання швидкості включення у роботу); соціологічні (соціологічні опитування; анкетування; інтерв'ювання та спостереження).